

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามากระตุ้นสภาพเศรษฐกิจของไทยโดยเร่งด่วนและถือเสมือนเป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ดำเนินการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว รวมถึงการขยายกลุ่มตลาดไปยังนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการเดินทางให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาททท. ได้มีการส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวมีอัตราการขยายตัวที่ดีมาโดยตลอด สามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาประเทศไทยได้มากขึ้นทุกปี และททท. ได้พิจารณาเห็นว่า การขยายตลาดไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สามารถใช้เวลาในการพำนักนานวันจะเป็นการเพิ่มระยะเวลาและจำนวนเงินในการใช้จ่ายได้มากขึ้น ทำให้เกิดรายได้เข้าประเทศเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น จึงได้พยายามส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Longstay) ขึ้น ซึ่งในส่วนของทางรัฐบาลนั้น คณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2544 เห็นชอบตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว และให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวแห่งชาติ ตลอดจนให้ส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนดำเนินการตามโครงการและตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวแห่งชาติร้องขอ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ศูนย์ประสานโครงการพำนักระยะยาว, 2545)

จากสถิติของจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนในปี 2545 จังหวัดเชียงใหม่มีผู้มาเยี่ยมชมเยือนทั้งชาวไทยและต่างประเทศจำนวนรวมทั้งสิ้น 3,460,886 คน โดยในจำนวนนี้เป็นผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทยทั้งสิ้น 1,852,168 คน คิดเป็นร้อยละ 54 มีวันพักเฉลี่ย 3.94 วัน ใช้จ่ายเงินคนละ 2,390.56 บาทต่อวัน ทำให้เชียงใหม่มีรายได้จากการท่องเที่ยวจากตลาดในประเทศทั้งสิ้น 16,395.36 ล้านบาท และในส่วนของตลาดต่างประเทศ เชียงใหม่มีผู้เยี่ยมชมเยือนชาวต่างประเทศเดินทางมาทั้งสิ้น 1,608,718 คน คิดเป็นร้อยละ 46 มีวันพักเฉลี่ย 4.21 วัน ใช้จ่ายเงินคนละ 3,171.12 บาทต่อวัน ทำให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวจากตลาดต่างประเทศเข้าสู่เชียงใหม่ 21,118.76 ล้านบาท

หากจำแนกจำนวนผู้เยี่ยมชมชาวต่างประเทศที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ตามถิ่นที่อยู่ จะเห็นได้ว่า ตลาดในกลุ่มยุโรป และอเมริกา เป็นตลาดที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ และเป็นตลาดที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ถิ่นที่อยู่ของ ผู้เยี่ยมชม	ปี 2545		ปี 2544		ปี 2543		ปี 2542	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อเมริกา	226,521	14.08	231,894	15.01	202,255	14.87	172,337	13.19
ยุโรป	793,816	49.34	613,894	39.72	513,459	37.75	768,435	58.80
โอเชียเนีย	162,932	10.13	158,828	10.28	135,863	9.99	167,346	12.80
เอเชีย	271,651	16.89	385,713	24.96	376,639	27.69	154,528	11.82
ตะวันออกกลาง	44,942	2.79	46,198	2.99	34,078	2.51	21,267	1.63
แอฟริกา	108,856	6.77	108,840	7.04	97,713	7.19	23,044	1.76
รวม	1,608,718	100.00	1,545,367	100.00	1,360,007	100.00	1,306,957	100.00

ที่มา : กองสถิติและวิจัยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว ได้พิจารณากำหนดให้จังหวัดเชียงใหม่เป็น 1 ใน 5 จังหวัด และพื้นที่ในการรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายสำหรับการท่องเที่ยวประเภทพำนักระยะยาวในระยะแรก ซึ่งได้แก่ เชียงใหม่ สุโขทัย หัวหิน-ชะอำ กาญจนบุรี และหนองคาย เนื่องจากจังหวัดและพื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพและความพร้อมในด้านที่พัก มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยสูง ตลอดจนมีกิจกรรมรองรับกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ศูนย์ประสานโครงการพำนักระยะยาว, 2545)

นอกจากนี้จังหวัดเชียงใหม่ยังเป็นเมืองท่องเที่ยวหลักในเขตภาคเหนือ มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายครบถ้วนทั้งธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และกิจกรรมงานประเพณี รวมถึงเป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวไว้แล้วเป็นอย่างดี จะเห็นว่าหากสามารถขยายตลาดการท่องเที่ยวในส่วนตลาดยุโรปและอเมริกาของจังหวัดเชียงใหม่ได้นั้น จะทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงเห็นประโยชน์ของการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวยุโรป และอเมริกันในการมาใช้บริการท่องเที่ยวประเภทพำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการใช้บริการท่องเที่ยวประเภทพำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาจะทำให้ผู้สนใจสามารถนำมาเป็นแนวทางในการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวยุโรปและอเมริกันในการใช้บริการท่องเที่ยวประเภทพำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวยุโรปและอเมริกันในการใช้บริการท่องเที่ยวประเภทพำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานหรือผู้ที่สนใจทั่วไป สามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการวางแผนงานการตลาดการท่องเที่ยวประเภทพำนักระยะยาวของนักท่องเที่ยวชาวยุโรป และอเมริกันในจังหวัดเชียงใหม่

นิยามศัพท์

ความต้องการ (Needs) หมายถึง สิ่งที่นักท่องเที่ยวประสงค์จะได้รับจากการมาใช้บริการท่องเที่ยวประเภทพำนักระยะยาวในด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางการตลาดทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมมหภาค หรือ สิ่งแวดล้อมภายนอก ได้แก่ 1. สิ่งแวดล้อมทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ รูปแบบการดำรงชีวิต 2. สิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ค่าครองชีพ 3. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพอากาศ คุณภาพสิ่งแวดล้อม 4. สิ่งแวดล้อมทางเทคโนโลยี ได้แก่ การเข้าถึงวิทยาการสมัยใหม่ 5. สิ่งแวดล้อมทางการเมืองและกฎหมาย ได้แก่ ความปลอดภัย ความมั่นคงทางการเมือง 6. สิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ วัฒนธรรมท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อมจุลภาค หรือสิ่งแวดล้อมภายใน ได้แก่ 1. ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ 2. ราคา 3. สถานที่ 4. การส่งเสริมการตลาด 5. บุคลากรผู้ให้บริการ 6. ลักษณะทางกายภาพ 7. กระบวนการให้บริการ

การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Longstay) หมายถึง การพักผ่อนระยะเวลานานในต่างประเทศ มีวันพักตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไป (คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวแห่งชาติ) ซึ่งไม่ใช่การอพยพย้ายถิ่น หรือไปมีถิ่นฐานที่ถาวรในต่างประเทศ

นักท่องเที่ยว (Tourists) ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ชาวยุโรป และอเมริกันที่เดินทางมาเยือนและพำนักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้บริการสถานที่พักแรมในจังหวัดเชียงใหม่